

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6Csp/103/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618203433
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618203433.2

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Gederovou v spore žalobcu: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. K. XXXX/X, N., zastúpená advokátom: JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom J.Kráľa 5/A, Lučenec proti žalovanému : PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, so sídlom Kubániho 16, Bratislava o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a** .

II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 30.07.2018 bola súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Svoju žalobu odôvodnila tým, že na základe Uznesenia KS Banská Bystrica, sp. zn.: 13Co/146/2018-42 zo dňa 18.06.2018 bola žalobkyni uložená povinnosť podať proti žalovanému žalobu vo veci samej podľa § 336 CSP, pričom krajský súd vo IV. výroku konkretizoval aj predmet konania vo veci samej (určenie platnosti Dohody o zrážkach zo mzdy (a iných príjmov) a určenie platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Ďalej uviedla, že dňa 16.01.2015 mali žalobkyňa a žalovaný uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobkyni úver vo výške 540 eur. Reálne však žalobkyni bola poskytnutá suma 486 eur. Mesačná platba bola v zmluve o úvere stanovená na 29,52 eur, ktorá okrem mesačnej splátky úveru 17,08 eur bola tvorená ešte platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX vo výške 12,44 Eur. V súvislosti so Zmluvou o úvere mala byť teda uzatvorená aj Dohoda o poskytovaní služieb, ktorá je zmluvou závislou od Zmluvy o úvere. Dohoda o poskytovaní služieb je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a bola uzatvorená s cieľom neprimerane navýšiť výšku odplaty za úver a považuje ju žalobkyňa za rozpornú s dobrými mravmi z dôvodu, že ide o nepriamo vnútené „služby,“ o ktoré nežiadala. Taktiež je potrebné uviesť, že ide o služby neisté, budúce a fiktívne, pričom neprijateľnosť predmetnej dohody o poskytovaní služieb zvyrazňuje aj ustanovenie článku 1. bod 1 tejto dohody, ktoré neumožňuje neuhradiť odplatu za uvedené „služby,“ ani v prípade zrušenia alebo pozastavenia poskytovania. Má za to, že zmluva o úvere je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože k jej uzatvoreniu nedošlo v zmysle princípov platných pre občiansko-právne vzťahy pri uzatváraní zmlúv podľa OZ (§ 44 ods. 2 OZ) a zmluva o úvere je v rozpore s § 39 OZ - obchádzanie zákona, rozpor s dobrými mravmi. Poukázala na to, že návrh zmluvy zo strany žalobcu a jednostranný úkon prijatie návrhu zo strany žalovaného nie sú zhodné, keďže zo strany žalovaného došlo pri prijímaní návrhu zmluvy k zmenám v údajoch oproti údajom v návrhu žalobcu. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, obsahuje nové náležitosti a to „dátum splatnosti prvej splátky úveru: 01.03.2015“, „dátum splatnosti poslednej splátky úveru: 01.08.218“ a „dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania: 1“, ktoré sa rovnako tak

v zmluve o úvere nenachádzajú. Zo strany žalobkyne nedošlo k písomnému prijatiu nového návrhu. Uviedla, že odplata, ktorú bola povinná zaplatiť za poskytnutý úver vo výške 486 eur predstavuje sumu 1.239,84 eur (42 x 29,52 eur). Taktiež RPMN v zmluve o úvere je uvedená nesprávne. Skutočná RPMN po započítaní všetkých poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom (najmä poplatku za Dohodu o poskytnutí služby) predstavuje hodnotu 84,55 % (v zmluve sa nesprávne a zavádzajúco uvádza 25,43 %). Odplatu, ktorá vyše 2,5 násobne presahuje hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov a skutočnú RPMN vo výške 84,55 % považuje za rozpornú s dobrými mravmi. Súčasne možno hovoriť aj o obchádzaní príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o RPMN. Zároveň poukázala na to, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje niekoľko obligatórnych náležitostí požadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to: celkovú výšku a konkrétna mena spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Nakoľko je zmluva o úvere ako hlavný záväzkový vzťah neplatným právnym úkon, absolútne neplatným právnym úkonom bude aj vedľajší záväzkový vzťah v podobe Dohody o zrážkach zo mzdy. Ak však súd vyhodnotí, že zmluva o úvere je platná, dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka a to z dôvodu, keďže ide o zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pričom žalobca nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonaniu zrážok zo mzdy, a to aj napriek tomu, že žiadny súd postihnutie jej majetku neschválil. Zároveň preto, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských veciach je založený na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Ide o mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka bez súdnej kontroly, pričom tieto zrážky nemôže dlžník voči svojmu zamestnávateľovi nijako korigovať ani zastaviť. Poukázala aj na neurčitost' tohto právneho úkonu, a to s poukazom na neurčito vymedzené pohľadávky, ktoré mali byť týmto inštitútom zabezpečené. V bode III. Dohody o zrážkach zo mzdy sa uvádza: „uzavretím Dohody vzniká Dlžníkovi povinnosť rešpektovať vykonávanie zrážok zo mzdy (iného príjmu) v dohodnutej výške, a to až do úplného splatenia pohľadávok Spoločnosti, prípadne aj iných nárokov, ktoré voči nemu vzniknú“. Rovnako tak vymedzenie pohľadávok zo strany žalovaného v bode IV. Dohody o zrážkach zo mzdy nemožno vyhodnotiť tak, že by bola splnená náležitosť právneho úkonu, ktorú stanovuje § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (určitosť). Poukázala na rozsudok Okresného súdu Nitra, sp. zn. 7Cpr/3/2013 zo dňa 26.06.2014. Žalobkyňa svoj naliehavý právny záujem odvodzuje od ustanovenia § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

2. Na preukázanie svojich tvrdení predložila žalobkyňa uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Co/146/2018 - 42 zo dňa 18.06.2018, výpis z účtu žalobkyne, Žiadosť o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu/Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu zo dňa 16.01.2015, Dohodu o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.01.2015, oznámenie veriteľa o schválení úveru zo dňa 16.01.2015 a dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 16.01.2015.

3. Dňa 30.08.2018 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom uviedol, že údaj RPMN sa v zmysle zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch dojednať nedá, pričom k obdobnému záveru dospela aj súdna prax. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN postupom podľa zákona, porušil by zákon č. 129/2010 Z.z. Poukázal na to, že žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Poukázal pritom na uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/839/2016 zo dňa 29.06.2016. Žalovaný taktiež poprel tvrdenia žalobcu, že mu bola reálne poskytnutá nižšia čiastka ako je výška úveru. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu číslo XXXXXXXXXXXX bol úver poskytnutý sčasti vyplatením a sčasti započítaním so záväzkom dlžníka uhradiť poplatok za poskytnutie úveru. Poskytnutím úveru sa v zmysle právnej úpravy a tiež ustálenej obchodnej praxe (vrátane bankovej i nebankovej) rozumie nielen vyplatenie prostriedkov úveru (v hotovosti, na účet a podobne), ale každá zákonom uznaná forma splnenia záväzku - teda aj započítanie. Žalovaný poprel aj tvrdenia o nesprávnom výpočte RPMN. Poukázal na to, že údaje uvádzané žalobkyňou boli vypočítané na základe kalkulačky bežne dostupnej na internete, ktorá nezohľadňuje všetky údaje pri výpočte RPMN, ale je len orientačná. Údaj o RPMN sa počíta podľa zákonného matematického vzorca tvoriaceho prílohu k zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, do ktorého je okrem iných údajov premietnutý aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe. K odplate podľa Dohody o poskytnutí služby poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoSr/1/2018 zo dňa 27.03.2018. Uviedol, že Dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ Dohodu o poskytnutí služby uzavrieť nemusel. Ide o individuálne dojednanie v zmysle ustanovenia §

53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o nedostatok náležitostí uviedol, že údaje o celkovej výške a konkrétnej mene poskytnutého úveru sú obsiahnuté na lícnej strane Žiadosti/Zmluvy, pričom podmienky upravujúce jeho čerpanie definuje článok 2 Zmluvných dojednaní (na zadnej strane Žiadosti/Zmluvy, resp. na osobitnej listine pre vzťahy založené v roku 2015). V súvislosti s konečnou splatnosťou úveru poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu č. 3Cdo/146/2017. Taktiež poukázal na to, že uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené. Náležitosť doba trvania zmluvy je uvedená v čl. 9 ods. 9.1 zmluvných dojednaní a zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú. Rovnako pri nedostatku výška, počet a termíny splátok poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy uviedol, že ide o zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. k úhrade splátok úveru. Podstatou dohody o zrážkach zo mzdy je, že platiteľ mzdy dlžníka uhrádza na základe dlžníkovho súhlasu (vyjadreného v Dohode o zrážkach zo mzdy) jeho splatný dlh pomocou zrážok zo mzdy, a tieto poukazuje na účet veriteľa, čím sa spláca veriteľova pohľadávka. Tento inštitút patrí k tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý upravuje Občiansky zákonník. V súvislosti s neurčitosťou vymedzenia výšky pohľadávky uviedol, že určenie zabezpečovanej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže byť uskutočnené každým spôsobom, na základe ktorého sa pohľadávka dá identifikovať. V danom prípade je základným spôsobom jej identifikácie je identifikácia právneho vzťahu, z ktorého táto pohľadávka vzniká. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/191/2009, rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/81/2011.

4. Dňa 25.1.2018 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobkyne, v ktorom uviedol, že je rozdiel, keď v návrhu zmluvy je uvedená hodnota RPMN „X“ a v prijatí návrhu je táto zmenená na „Y“ bez vedomosti spotrebiteľa o zmene. V súvislosti s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/839/0016 zo dňa 29.06.2016 ide o ojedinelú odchýlku rozhodcovskej praxe daného súdu. Poukázala pritom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/1266/2014 zo dňa 09.12.2014, sp.zn. 15Co/768/2014 zo dňa 01.10.2014. Ďalej poukázal na nesprávny výklad zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch zo strany žalovaného. Uvedený zákon rozlišuje medzi poskytnutým úverom a celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom, preto je vylúčené, aby náklady spojené s poskytnutím úveru tvorili súčasť poskytnutého úveru. V súvislosti s výškou poskytnutého úveru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/61/2014 zo dňa 26.08.2015 a sp.zn. 5Sžo/32/2014 zo dňa 25.05.2015. Zotrval na nesprávnom uvedený výšky RPMN, keď pri kontrolnom výpočte a zadaní správnych vstupných údajov (výška úveru 486 eur, počet splátok 42 eur, výška splátok 17,08 eur, dodatočný náklad č. 1 - 54 eur (poplatok za poskytnutie úveru) je RPMN vo výške 35,31 %. Uviedol, že žalobkyňa za poskytnutý úver vo výške 486,- Eur mala zaplatiť sumu 771,36 Eur v podobe celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a odplatu za fiktívnu službu vo výške 522,48 Eur. Spolu teda mala žalobkyňa zaplatiť sumu 1 293,84 Eur.

5. Dňa 02.01.2019 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom uviedol, že bod 7. Zmluvy, hovorí, že Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 berú výslovne na vedomie a súhlasia, že nimi požadovaná poskytnutá čiastka je maximálna a že Veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 splácať požadovaný úver upraviť počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru (pričom výška úrokov a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného Dlžníkom v bode 5) bez toho, aby to znamenalo porušenie povinnosti zo strany Veriteľa. V prípade, ak Dlžník (tu žalobca) nebude súhlasiť so zmenami týkajúcimi sa výšky a ostatných parametrov úveru je oprávnený od zmluvy odstúpiť, príp. túto zmluvu s okamžitou účinnosťou písomne vypovedať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia tejto zmluvy. Poukázal na to, že žalobkyňa vedela o obsahu zmluvných vzťahov, pretože mala so žalovaným uzatvorených celkovo 6 zmlúv. Ochrana spotrebiteľa, je založená na ochrane „priemerného spotrebiteľa“. Nedostatok zodpovednosti, resp. ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k obsahu svojich práv a povinností nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana legitímny nárok. Čo sa týka údaju o nesprávnej výške RPMN, je založená na interaktívnej kalkulačke, ktorá nezohľadňuje všetky potrebné náležitosti a preto nie je možné uvedený dôkaz považovať za hodnoverný.

6. Dňa 21.01.2019 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom poukázal na spôsob výpočtu RPMN a nesprávnosť výpočtu RPMN žalobkyňou. Pokiaľ ide o dohodu o poskytovaní služieb nie je úplne pravdou, že ide o fiktívne služby, pretože časť služieb bola poskytnutá automaticky a časť na požiadanie. Táto skutočnosť vyplýva z popisu jednotlivých služieb.

7. Dňa 03.04.2019 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobkyne, v ktorom uviedla, že trvá na žalobe. Poukázala na to, že boli vykonávané zrážky zo mzdy žalobkyne v súvislosti so zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktoré boli pozastavené uznesením Krajského súdu v Banskej bystrici sp.zn. 13Co/146/2018. Predbežné vyriešenie otázky v inom konaní predstavuje len určité „vodítko“ pre definitívne vyriešenie otázky o neplatnosti zmluvy o úvere. Zamietnutím žaloby žalovanému nebude nič brániť v ďalšom vymáhaní neexistujúcej pohľadávky. Výrok o neplatnosti zmluvy o úvere by deklaroval porušenie povinnosti dodávateľa a umožní žalobkyni uplatniť nárok na vydanie finančného zadosťučinenia.

8. Dňa 05.06.2019 sa konalo pojednávanie, ktorého sa zúčastnila žalobkyňa ako aj jej právny zástupca, neprítomný bol žalovaný ako aj jeho právny zástupkyňa, ktorí ospravedlnili neúčast' na pojednávaní. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného.

9. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že trvajú na podanej žalobe v celom rozsahu. Podrobne dôvody neplatnosti ako aj bezúčasti, bezodplatnosti opísali v podanej žalobe. Poukázal na to, že už v konaní sp.zn. 13Csp/83/2018 bolo vyslovené, že zmluva je absolútne neplatná, z toho dôvodu ako akcesorický záväzok je neplatná aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Čo sa týka samotnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázal na to, že žalobkyňa sa môže domáhať neplatnosti tejto dohody s poukazom na § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Zároveň poukázal na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa má právny záujem na vyslovení neplatnosti tejto dohody v prípade porušenia práv a povinností. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti samotnej zmluvy o úvere majú za to, že okrem iného tento naliehavý právny záujem je daný aj tým, že je potrebné do budúcnosti ustáliť predmetný dodávateľsko - spotrebiteľský vzťah a viesť do neho právnu istotu, nakoľko žalovaný je známy svojimi praktikami najmä vo vzťahu k vykonávaniu zrážok zo mzdy, resp. k uplatňovaniu svojich nárokov na rozhodcovskom súde pričom v prípade neplatnosti zmluvy o úvere a týmto vyslovením vo výrokovej časti rozsudku by došlo k definitívnemu odstráneniu spornosti obsahu samotnej zmluvy o úvere, resp. aj ďalších vedľajších zmlúv, resp. akcesorických záväzkov. Taktiež naliehavý právny záujem odvodzujú aj od skutočností, že vzhľadom k tomu, že žalobkyňa mala uzatvorených niekoľko zmlúv so spoločnosťou PROFI CREDIT a zvažuje podanie žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, je nevyhnutné, aby mala k dispozícii právoplatný výrok rozsudku, ktorý deklaruje porušenie povinností na strane dodávateľa, čo je následne základom pre podanie žaloby. Čo sa týka samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, naliehavý právny záujem je okrem iného daný aj spotrebiteľským charakterom sporu ako aj tým, že v prípade nevyslovenia neplatnosti nič nebude brániť žalovanému, aby oslovil zamestnávateľa s cieľom pokračovať v zrážkach zo mzdy a tým pádom dôjde k neoprávneným zásahom do majetku žalobkyne. V záverečnej reči zotrval na uvádzaných skutočnostiach.

10. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 13Csp/83/2018 - 184 zo dňa 25.02.2019 bol žalovaný zaviazaný povinnosťou vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 235,06 Eur spolu s príslušenstvom. V odôvodnení uvedeného rozsudku súd dospel k záveru, že v dôsledku nedodržania dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle je zmluva o úvere neplatná. Súd mal a priori za to, že zmluva nevznikla taktiež však poukázal na to, že absentuje písomná forma zmluvy a taktiež zmluva nemá obligatórne náležitosti a to RPMN, ktorá je uvádzaná v jednotlivých listinách rozdielne t.j. zmätočne, čo má za následok ako keby uvedená nebola, termín konečnej splatnosti, ktorý je uvedený len v oznámení veriteľa o schválení úveru a nie v žiadosti. Na základe uvedeného by bol úver považovaný za bezúčastný a bezodplatný.

11. Podľa ustanovenia § 137 Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

13. Keďže žalobkyňa vo svojej žalobe uplatnila určovaciu žalobu, súd v prvom rade skúmal, či mala žalobkyňa naliehavý právny záujem. Žalobkyňa sa vo svojej žalobe domáhala určenia, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, pričom ide o žalobu na určenie, či tu právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c) CSP a zároveň sa domáhala určenia neplatnosti Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.01.2015 a Dohody o zrážkach zo mzdy, kde ide určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP.

14. Právo domáhať sa neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere ako aj určenia bezúročnosti a bezodplatnosti vyplýva z ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Uvedené zákonné ustanovenie síce spotrebiteľovi umožňuje domáhať sa určovacou žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj jej bezúročnosti a bezodplatnosti, toto právo spotrebiteľa však nemožno vnímať ako právo absolútne a bezvýhradné. Spotrebiteľ nesmie toto právo zneužívať na iniciovanie zjavne samoučelných, nepotrebných a nezmyselných žalôb o určenie neplatnosti resp. bezúročnosti a bezodplatnosti spotrebiteľských zmlúv, ktorými nedôjde k vyriešeniu žiadnych vzťahov medzi účastníkmi sporu, pričom tieto žaloby je možné hodnotiť len ako akademické spory, ktoré sa mŕňajú účelu určovacích žalôb. Súd poukazuje na to, že nie je možné generálne určiť vo všetkých spotrebiteľských zmluvách existenciu naliehavého právneho záujmu za paušálne danú, rovnako ju nie je možné paušálne vylúčiť bez poznania skutkových okolností prípadu. Existenciu resp. absenciu naliehavého právneho záujmu je potrebné skúmať vždy vzhľadom na výsledok, ktorý sa má rozhodnutím súdu docieľiť. Súd aj v prípade, ak zákon umožňuje určitej strane podať určovaciu žalobu v určitej otázke, má povinnosť vyhodnotiť ju prejudiciálne, či v konkrétnom prípade nejde práve o otázku zbytočnú, neúčelnú a samoučelnú žalobu, pričom sledovaným účelom je zamedziť žalobám, pri ktorých ide len o akési abstraktné akademické spory, prípadne nič neriešiaci tzv. „spor pre spor“, ktorým by sa len zbytočne zahľcovali súdy. Z ustanovenia § 137 písm. c) a d) CSP vyplýva, že strana sporu nemá povinnosť naliehavý právny záujem preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Z uvedeného ustanovenia však nevyplýva, že súd nie je oprávnený skúmať a vyhodnocovať naliehavý právny záujem v nadväznosti na konkrétne špecifické okolnosti prípadu. V zmysle ustálenej judikatúry pri skúmaní naliehavého právneho záujmu súd posúdi, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) nástroj ochrany práv žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porov. R 17/1972), prípadne tam, kde sa určovacou žalobou predíde žalobe na plnenie (porov. R 24/1995). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (Zo súdnej praxe 40/1996). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak ňou požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, teda najmä vtedy, ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva (porov. Rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/98/2004, 3Cdo/112/2004, 1Cdo/91/2006 ako aj uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/56/2011).

15. V prejednávanej veci vidí žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení v tom, že chce dosiahnuť právnu istotu, pretože žalovaný je známy svojimi praktikami s vykonávaním zrážok zo mzdy a pokiaľ bude mať neplatnosť resp. bezúročnosť a bezodplatnosť vyslovenú vo výrokovej časti došlo by k definitívnemu odstráneniu spornosti samotnej zmluvy. Zároveň poukazovala na to, že zvažuje podanie žaloby o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto je nevyhnutné, aby disponovala výrokom o porušení povinností na strane dodávateľa. V prípade neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy poukázala na to, že v prípade nevyslovenia neplatnosti, nič nebude brániť žalovanému pokračovať vo vykonávaní zrážok zo mzdy. Súd tu poukazuje na tú skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 13Csp/83/2018 - 184 zo dňa 25.02.2019 súd ako prejudiciálnu otázku riešil neplatnosť zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX ako aj bezúročnosť a bezodplatnosť uvedenej zmluvy, pričom dospel k záveru, že prioritne zmluva nevznikla vzhľadom na to, že nedošlo k dvom obsahovo zhodným písomným prejavom vôle. Zároveň zistil, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a to ročnú percentuálnu mieru nákladov a termín konečnej

splatnosti. Účelom predmetného konania malo byť len premietnutie výsledkov zistených v konaní pod sp.zn. 13Csp/83/2018 do výrokovkej časti. Súd je toho názoru, že v danom prípade nemožno hovoriť o naliehavom právnom záujme na strane žalobkyne a to z dôvodu, že žalobkyňa má už vyriešenú otázku platnosti resp. bezúročnosti a bezodplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. Dôvody, ktoré uvádzala žalobkyňa odporujú ustálenej judikatúre, keďže aj napriek tomu, že má žalobkyňa prejudiciálne vyriešenú otázku platnosti a bezúročnosti a bezodplatnosti zmluvy požaduje, aby súd opätovne vyslovil platnosť resp. neplatnosť zmluvy alternatívne bezúročnosť a bezodplatnosť a to len z dôvodu, že požaduje premietnutie výsledku prejudiciálneho riešenia otázky zmluvy do výrokovkej časti. Z pohľadu súdu ide čisto len o účelový spor, ktorým sa nedosiahne žiaden výsledok, ktorý by mal pre žalobkyňu podstatný význam. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na fakt, že ak nebude mať vyslovenú neplatnosť alebo bezúročnosť a bezodplatnosť zmluvy o úvere vo výrokovkej časti, nebude sa môcť domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, je potrebné poukázať na fakt, že pre samotné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa nevyžaduje, aby porušenie povinnosti na strane dodávateľa bolo premietnuté v samotnej výrokovkej časti. Žalobkyňa sa úspešne domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, čím vlastne bolo preukázané, že boli porušené jej práva alebo povinnosti, čo zakladá samotný nárok na požadovanie primeraného finančného zadosťučinenia. Čo sa týka neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako akcesorického záväzkového vzťahu k Zmluve o úvere, v konaní pod sp.zn. 13Csp/83/2018 bola vyslovená neplatnosť zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX ako hlavného záväzkového vzťahu, z čoho vyplýva, že absolútne neplatnou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že nevyslovením neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy nebude nič brániť žalovanému pokračovať v samotných zrážkach je potrebné podotknúť, že vzhľadom na závery rozsudku sp.zn. 13Csp/83/2018 nie je možné, aby žalovaný pokračoval vo vykonávaní zrážok zo mzdy, keďže bolo v rozhodnutí ustálené, že žalobkyňa úver preplatila a teda že sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, pričom bol zaviazaný povinnosťou bezdôvodné obohatenie vydať. Žalovanému tak chýba právny titul, na základe ktorého by k takýmto zrážkam mohol pristúpiť, t.j. nemá platnú dohodu o zrážkach, na základe ktorej by toto právo mohol opätovne uplatniť u zamestnávateľa žalobkyne. S poukazom na vyššie uvedené má súd za to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere ako aj Dohody o zrážkach zo mzdy ani na určení bezúročnosti a bezodplatnosti zmluvy. Súd podporne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/136/2018 zo dňa 26.03.2019 a rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/22/2018 zo dňa 23.10.2018. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol. (výrok I)

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a teda v danom prípade bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, preto súd v súlade s citovaným ustanovením mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Lučenec (§ 355 ods. 1 CSP a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).